

Stručni članak
UDK 37.064:37.013

Iva Koprivnjak, mag. prim. educ.

Osnovna škola Ljudevita Gaja, Osijek; Područna škola Sarvaš
iva.sostaric@skole.hr

Razvijanje partnerskih odnosa učitelja, roditelja i lokalne zajednice¹

Sažetak

Najizravniji utjecaj na djetetov razvoj i učenje imaju njegovi roditelji, koji su ujedno i prvi odgovornostima, a uz roditelje veliku ulogu imaju učitelji. Dijete percipira i poima sve što čuje, vidi i doživi, stoga je važno ulagati u dobre partnerske odnose između ta dva dionika jer oni pridonose boljem sustavnom razvoju djece. Partnerstvo i suradnja najvažniji su načini komunikacije između roditelja i odgojno-obrazovnih ustanova. Prvi oblik suradnje već se očituje pri upisu učenika u školu, a kasnije se ona ostvaruje kroz skupne i individualne oblike rada. Tek nakon što se ostvari suradnja prelazi se korak dalje ka partnerstvu. Kako bi se suradnja unaprijedila i razvila u partnerstvo potrebna je motiviranost i želja za radom koja se temelji na međusobnom uvažavanju i poštivanju. Partnerstvo obitelji i škole podrazumijeva zajedničko ostvarivanje aktivnosti kojima se želi postići usklađeno djelovanje, stoga na njih ne možemo gledati individualno jer su potrebna oba sudionika kako bi krajnji ishod bio zadovoljen. Kako bi učenike pripremili za suživot u multikulturalnom svijetu važno je naglašavati i uključivati u njihovo obrazovanje i druge čimbenike iz vanjske okoline. Udruživanjem učitelja, roditelja i lokalne zajednice kod učenika se ostvaruju veća akademska i druga postignuća. Važno je da učitelji, roditelji i lokalna zajednica uspostavljaju ravnopravne odnose i komunikaciju jer dobro koje tada čine djeci je neizmjerljivo.

Ključne riječi: lokalna zajednica, obrazovanje, partnerstvo, roditeljstvo, škola

¹ Rad je nastao na temelju obranjenog diplomskog rada pod nazivom Partnerstvo učitelja s roditeljima i lokalnom zajednicom, autorice Ive Šošarić i mentorice doc. dr. sc. Maje Brust Nemet. Rad je obranjen 28. 6. 2021. godine na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Uvod

Obitelj i škola dva su najvažnija čimbenika u životu svakoga djeteta. Kvalitetnom suradnjom ta dva dionika ostvarujemo pozitivan ishod te polazimo dalje i ulažemo trud i napor kako bi se razvilo partnerstvo koje je bitno unapređivati i graditi radi ostvarenja zajedničkog interesa, a to je pravilan rast i razvoj učenika. Roditelji i škola udružuju svoje snage i resurse kako bi se ostvarili zajednički ciljevi i odluke koje pridonose dobrobiti djeteta. Za razliku od tradicionalne orijentacije, gdje je naglašena uloga škole i većinskim dijelom odgovornost majke, u kojemu roditelji prepuštaju svu dužnost učiteljima, a škola ne očekuje roditeljsku uključenost, partnersku orijentaciju karakterizira kvaliteta odnosa, obostrano poštovanje, zajednička procjena djeteta, donošenje odluka te brojne druge karakteristike koje se u prošlosti nisu mogle osvjedočiti. Kada je riječ o suradnji i partnerstvu često se ta dva pojma poistovjećuju, no tek nakon što se ostvari suradnja, može se krenuti korak dalje ka partnerstvu. Da bi surađivali, škola i obitelj moraju često komunicirati, što bolje se upoznati, formirati ravnopravne suradničke odnose te zajedno sudjelovati u odgoju i obrazovanju djeteta. Komunikacija i razgovori mogu biti skupni i individualni, a svaki oblik jednako je važan i poseban. Partnerstvo poboljšava komunikaciju, školske programe, povezuje obitelj s drugima u školi i zajednici, pomaže učiteljima u radu i pruža puno više mogućnosti za ostvarivanje djeteta. No, glavni je razlog za stvaranje partnerskih odnosa između roditelja i učitelja pomoći svim mladima da uspiju u školi i izvan nje kasnije u životu. Za partnerstvo su potrebne dvije aktivno uključene strane koje se međusobno podupiru i bodre kako bi uspjele u svom krajnjem cilju. Partnerski odnos gradi se postepeno stoga ga treba kontinuirano poboljšavati. O suradnji i partnerstvu s roditeljima govorilo se i u prošlim vremenima. Kolak (2006) prema Dumbović (2004) navodi kako problem suradnje obitelji i škole seže u daleku prošlost. Najviše se o suradnji razmatralo kada je školovanje postalo obvezno, no ideje o suradnji pojavljuju se i znatno prije. Franački kralj i rimsko-njemački car Karlo Veliki naredio je svećenicima, koji su tada obrazovali, da drže župne škole, a roditelje je poticao na suradnju tako što je zahtijevao od njih da djecu šalju u školu. U konačnici, suradnja i partnerstvo obitelji i škole ne mogu biti ostvareni ako obje strane nisu aktivno uključene.

1. Oblici suradnje i partnerstva

Svaki oblik suradnje i partnerstva jednako je bitan te ima svoju posebnost. Oblike rada s roditeljima dijelimo u dvije grupe: individualni i skupni oblici rada. Kao što i samo ime kaže, individualni oblik rada podrazumijeva razgovor s jednim ili oba roditelja samo jednog djeteta te tako učitelj pruža sve informacije i obavijesti vezane uz dijete, dok u skupnom obliku rada sudjeluje više osoba, što je i glavna razlika između ta dva pojma.

1.1. Skupni oblici suradnje

Skupni oblici suradnje podrazumijevaju istovremenu prisutnost svih roditelja jednog razreda ili škole. Tijekom skupnih modela suradnje isključuje se razgovor o samo jednom učeniku, to se odvija individualnim razgovorima. Rosić (2003) navodi kako skupinu povezuje podudarnost teme te razgovori o općoj problematici što može uključivati pitanja o programu rada škole, problemima discipline, učenikove obveze, načini suradnje... Ukoliko postoji problem koji je zajednički svim roditeljima ili razrednom odjelu, tijekom skupnih razgovora o tome se konkretno razgovara. Izmjenom različitih iskustava lakše se dolazi do rješenja. Zajedničkom komunikacijom i otvorenim razgovorom roditelji i učitelji stvaraju povjerenje i razumijevanje.

1.2. Individualni oblici suradnje

Najpoznatiji i najstariji oblik suradnje s roditeljima je individualna komunikacija. Obično učitelj na početku školske godine odredi vrijeme kada će primati roditelje na individualne razgovore. Individualni razgovor poželjno je održati barem jednom ili dvaput godišnje. Učitelj treba odrediti vrijeme tako da obje strane budu zadovoljene, tj. prilagoditi vrijeme informacija svojim i roditeljskim obvezama. Učitelj se za individualne razgovore treba pripremiti kako bi istupio profesionalno te ostavio dojam da zaista želi pomoći u razvoju djeteta. Tijekom individualne komunikacije roditelj prima točne i provjerene informacije o svome djetetu iz prve ruke. Kako se dijete ponaša izvan obiteljskog doma saznat će individualnim razgovorom s učiteljem. Aktivnim sudjelovanjem roditelj postaje sudionik djetetova školskog života. Rečić (2006) tvrdi kako individualnim razgovorima djetetu dajemo do znanja da nam je važno ono što radi u školi, otklanjamo neželjene pojave u učenju i ponašanju, iskazujemo zadovoljstvo djetetovim postignućima te pohvaljujemo pozitivne pomake koji će djetetu dati motivaciju za daljnji rad.

2. Tipovi partnerstva

Epstein (2001) navodi 6 tipova partnerstva između roditelja i učitelja. Taj okvir od 6 glavnih načina uključenosti u obrazovni sustav nastao je iz mnogih studija i dugogodišnjeg rada učitelja i obitelji osnovnih i srednjih škola. Svaki tip partnerstva, tj. uključenosti provodi se na drugačiji način i predstavlja određene izazove kako bi se obitelj uključila u rad škole.

1. Bazične obveze roditelja prema djeci: roditelji su dužni omogućiti djetetu stanovanje, osiguranje zdravlja, prehranu, odjeću te sigurnost. Nadalje, obveze roditelja su pružanje kućnih uvjeta koje zahtijevaju djeca svih uzrasta te informacije i aktivnosti koje mogu pomoći školi da bolje razumije djecu i obitelj. Škole mogu pomoći obiteljima razviti znanja i vještine koje su potrebne kako bi roditelji razumjeli djecu, tako da provode razne radionice u školi ili lokalnoj zajednici, pružaju informacije i programe podrške obitelji i kroz razne mogućnosti koje im mogu pružiti.
2. Bazične obveze škole prema djeci i njihovim obiteljima: zadatak škole je informirati roditelje o školskom programu putem dopisa, obavijesti, pisma, izvještaja, konferencija, telefonskih poziva, računalnih poruka, putem elektroničke pošte te sastanaka koje većina škola organizira. Informacije pomažu roditeljima bolje razumjeti školske programe i dječji napredak, testove, procjene te odabrati ili promijeniti školu ili tečaj, programe i aktivnosti. Komunikacija treba biti razumljiva za se članove.
3. Roditeljsko sudjelovanje u školi: uključuje organiziranje pomoći administratorima, učiteljima, učenicima ili roditeljima u učionici ili van škole kao mentori, treneri, predavači, pratitelji, demonstratori ili volonteri na školskim svečanostima, programima i drugim događanjima. Škole također mogu organizirati i razne aktivnosti kojima će više uključiti roditelje u školu, a isto tako pružiti im mogućnost za osposobljavanje volontera kako bi što bolje i učinkovitije obavljali svoju zadaću u školi.
4. Roditeljsko sudjelovanje u dječjem učenju kod kuće: roditelji sudjeluju u učenju kod kuće tako što pomažu djeci pri pisanju zadaća i učenju, poticanju potrebnih vještina za polaganje svakog predmeta te donošenje odluka vezanih uz školski kurikulum. Također, obje strane su važne za učenikovo učenje kod kuće. Učitelji pružaju smjernice i prijedloge kako pomoći djetetu kod kuće i što je važno da dijete svlada gradivo i na koji način, a roditelji to prihvaćaju i daju svoje ideje koje potiču uspješno učenje.
5. Roditeljsko sudjelovanje u odlučivanju: očituje se u sudjelovanju i vođenju školskog odbora, oblikovanju školskog kurikula, vijeću roditelja te školskom timu za unapređivanje. Važno je da roditelji i nastavnici sudjeluju u raznim udruženjima

koja su vezana za dječje obrazovanje. Roditeljskim sudjelovanjem u odlučivanju prihvaćaju se ideje i stavovi roditelja koji daju svoje mišljenje o određenim temama. Škole pomažu roditeljima tako što ih obučavaju kako pravilno donijeti ispravne odluke te na koji način trebaju komunicirati s ostalim roditeljima koje oni predstavljaju.

6. Suradnja sa zajednicom: podrazumijeva razmjenu informacija i povezanost zajednice sa školom, učenicima i obitelji. Također, uključuje i povezivanje s udrugama, agencijama, poslovnim partnerima i ostalim sudionicima koji su ključni za odgoj i obrazovanje djeteta. Škole trebaju znati iskoristiti mogućnosti koje im nudi lokalna zajednica za unapređivanje kurikula. Okvir od 6 načina uključenosti omogućuje učiteljima razvoj učinkovitih programa koji bi povezali školu, obitelj i zajednicu. Isto tako, škole mogu ponuditi roditeljima pomoć i podršku kako bi djeci osigurali napredovanje i rast kao učenika tako što će stvoriti pozitivno kućno okruženje. Također, škole koristeći okvir od 6 tipova uključenosti surađuju sa zajednicama koje jačaju i razvijaju jake učenike. Sve te komponente omogućuju razvoj i ostvarenje početne vizije i cilja koji je zajednički svim sudionicima. Prateći svih 6 okvira uključenosti roditelji i učitelji ostvarit će partnerstvo na svim razinama. Okvir obuhvaća sve stavke pomoću kojih se može graditi i ostvariti partnerstvo.

3. Roditelji i učitelji kao odgojni partneri

Za partnerstvo su potrebne dvije aktivno uključene strane koje se međusobno podupiru i bodre u ostvarenju zajedničkog cilja. Njihova konstruktivna suradnja doводи do izgradnje pozitivnih osobina ličnosti. Jurčić (2009) govori o tome da učitelj mora biti spreman za zajedničku suradnju kada roditelji pokažu interes i spremnost za sudjelovanje u razrednim i školskim aktivnostima. Zajednička suradnja podrazumijeva zajedničku podjelu općih zadataka, donošenje zajedničkih odluka o redosljedu obavljanja pojedine aktivnosti te utvrđivanje pretpostavki da se zajedničkim snagama postignu konkretni ciljevi. Roditelji aktivnije sudjeluju i imaju pozitivne stavove prema radu kada od učitelja dobiju jasne upute. Učitelji trebaju vjerovati da sudjelovanje roditelja u radu škole i nastave promiče razna postignuća te pozitivnije stavove učenika i spremnost za rješavanje obveza koje imaju. Rosić (2003) prema Maleš (1996) tvrdi kako se od učitelja očekuje da prihvaća mišljenja i stavove roditelja, da sa stajališta roditelja može promatrati probleme, da poštuje roditeljska znanja o vlastitom djetetu te njihove postupke odgoja. Isto tako uzimajući sve to u obzir učitelj se nalazi u specifičnoj situaciji. Mora postojati kompromis između roditelja i učitelja jer učitelj koji

posjeduje stručne sposobnosti i različita znanja mora prihvatiti to da i roditelj kao laik može dati dobre ideje kada je u pitanju odgoj. Kada roditelji i učitelji rade kao partneri, dobro koje mogu učiniti za djecu gotovo je neograničeno.

3.1. Kompetencije učitelja za razvijanje partnerstva s roditeljima

Kompetencije su određena znanja i vještine koje osoba posjeduje. Mlinarević i Tokić (2017) navode kako za uspješnu komunikaciju s djecom učitelj treba posjedovati određene socijalne kompetencije poput empatije, komunikacijskih vještina, kontroliranja nasilnih ponašanja, obavljanja zadataka, odgovornost prema sebi i drugima te pružati i iskazivati osjećaj vrijednosti i pozitivne slike o sebi. Samo će tako na prihvatljiv način djeca poštivati i uvažavati tuđe želje i potrebe, a svoje naučiti zadovoljiti. Također, velik se značaj pridaje partnerstvu roditelja i odgajatelja/učitelja za razvoj socijalnih kompetencija djece. Ljubetić (2014) naglašava kako kompetentni učitelji ne trebaju generalizirati, etiketirati niti optuživati roditelje, već pokušati razumjeti različite obiteljske kontekste iz kojih djeca dolaze te iskoristiti sve njihove posebnosti za obogaćivanje pedagoške prakse ustanove jer učitelji mogu jako puno naučiti od roditelja. Ljubetić i Zadro (2009) pišu o tome kako se od učitelja očekuju različite kompetencije, a jedna je i pedagoški rad s roditeljima. Pedagoški kompetentan učitelj sposoban je pomoći nekompetentnom roditelju i tako ga obrazovati. Pomoć roditelju važi i kao pomoć učeniku jer mu olakšava cijeli odgojno-obrazovni proces, sazrijevanje, a nakon toga i osamostaljivanje te razvijanje u cjelovitu i zrelu osobu. Kompetentan učitelj treba biti snalažljiv, elokventan, inovativan, strpljiv, prijateljski nastrojen prema svim sudionicima odgojno-obrazovne ustanove te posjedovati određena znanja i vještine. Iste autorice (2009) navode kako je jedna od temeljnih zadaća učitelja stvaranje potpore i međusobnog poštovanja i još niz drugih zadaća koje ga čine kompetentnim učiteljem. Međutim, mnoge od tih zadaća učitelj nije u mogućnosti sam kvalitetno obaviti pa je usmjeren na stalnu suradnju s roditeljima ili skrbnicima učenika. Kosić (2009) tvrdi kako još uvijek u podsvijesti ljudi stoji kako nastavnici trebaju znati odgovor na svako pitanje te znati sve načine kako bi pomogli djetetu u školi. Također, učitelji bi trebali to sve znati i pritom ne tražiti veliku pomoć roditelja, niti ostalog kolektiva, jer bi se to moglo protumačiti kao njihova slabost i neznanje. Od njih se očekuje i traži da sve situacije rješavaju samostalno. Isto tako, postoje stereotipi i za roditelje koji žele sudjelovati u svim događajima vezanim uz dijete, a tako mogu biti etiketirani kao gnjavatori i ometajući faktori u radu između roditelja i djeteta. Bilo kako bilo, svaki posao je zahtjevan, no uvijek treba imati određenu spremnost i mogućnost odupirati se negativnim komentarima i mislima.

4. Obitelj, škola i lokalna zajednica kao sustavi u stalnoj interakciji

Kako bi se školski sustav što bolje razvijao, a samim time i kompetencije i postignuća učenika, važno je da se i vanjski čimbenici uključe u život škole. Udruživanjem svih resursa sudionici mogu postići puno više nego svatko sam. Škola kao odgojna i obrazovna ustanova ne može kvalitetno djelovati i raditi bez ostalih suradnika. Temelj je suradnje s lokalnom zajednicom prvenstveno dobra suradnja škole, učitelja i roditelja. Roditelji također imaju svoje mjesto u radu škole pa tako jednako doprinose i interakciji s lokalnom zajednicom. Topolovčan (2011) navodi da roditelji koji su zaposleni u različitim gospodarskim sektorima mogu poučavati učenike o određenoj temi koja im je bliska te uz pomoć učitelja organizirati radionicu. Primjer takve radionice može biti prerada drva i šumarstvo ako se radi o roditelju koji radi u drvno- prerađivačkoj industriji. Na taj način roditelji, učitelji i lokalna zajednica ostvaruju partnerstvo. Uključivanjem roditelja smanjuje se razlika života kod kuće i u školi. Obitelj, škola i lokalna zajednica moraju raditi zajedno i složno kako bi se zadovoljile sve potrebe koje dijete ima, a omogućuju mu da postiže više u školi i uživa u iskustvu. Svi aktivni sudionici zajedničkim radom mogu poboljšati zajednicu te puno toga postići. Prema Mlinarević i Tokić (2017) polazna točka u kreiranju školskog kurikula je uspostavljanje potreba učenika, učitelja, roditelja i lokalne zajednice. Pružanje kompetencija učenicima, a ujedno i poboljšanje mogućnosti lokalne zajednice, omogućuju optimalan obrazovni sustavu.

4.1. Utjecaj lokalne zajednice na partnerstvo

Različite aktivnosti u lokalnim zajednicama mogu podržati i ojačati program škole. Svaka od zajednica doprinosi radu škole ovisno o svojoj profesiji. Suradnja i partnerstvo s lokalnom zajednicom djeluju na izradu školskog kurikulumu jer mogu proširiti dodatna znanja o različitim resursima. Razni čimbenici utječu na partnerstvo, ali u konačnici vrlo je bitno da se odvija dvosmjerna komunikacija koja će zadovoljiti obje strane, srdačan pristup i osjećaj dobrodošlice koju škola pruža lokalnoj zajednici i obratno te velika predanost prema poslu.

5. Mogući partneri u lokalnim zajednicama

Škole i lokalna zajednica partnerstvo ostvaruju na različite načine. Najčešće su to partnerstva s poduzećima koji se razlikuju u fokusu, opsegu i sadržaju. Ostali oblici partnerstva mogu uključivati sveučilišta i obrazovne ustanove, kulturne i rekreacijske

ustanove, zdravstvene organizacije, razne agencije i sl. Škola treba na najbolji mogući način iskoristiti sve što lokalne zajednice nude te iskoristiti potencijale koji će pomoći u učenju i izgradnji školskog kurikula. Važno je proširiti viziju škole kako bi uključili lokalnu zajednicu u školski sustav. Škola i lokalna zajednica ostvaruju partnerstvo i putem Školskog odbora u kojemu sudjeluju zaposlenici lokalne zajednice. Epstein (2001) navodi nekoliko primjera lokalnih partnera:

- Tvrtke ili korporacije koje obuhvaćaju lokalna poduzeća, nacionalne korporacije, tj. kampanje i prava,
- Sveučilišta i obrazovne ustanove kao što su fakulteti, srednje škole i ostale obrazovne ustanove,
- Zdravstvene ustanove poput bolnice, doma zdravlja, zdravstvene zaklade i udruge
- Državne i vojne agencije: vatrogasne i policijske službe, gospodarske komore, gradska vijeća i druge lokalne i državne uprave,
- Nacionalne službe i volonterske organizacije,
- Vjerske organizacije,
- Kulturne i rekreacijske ustanove: zoološki vrt, knjižnice, muzeji i rekreacijski centri te ostale zajednice u lokalnom okruženju.

6. Rasprava

Današnje škole izgledaju i rade znatno drugačije nego je to bilo prijašnjih godina. Demografske, ekonomske, socijalne i druge promjene ostavile su traga i posljedice na potrebe učenika, škole i obrazovni program. Od pasivnih promatrača učenici postaju aktivni sudionici odgojno- obrazovnog programa. Uloga učitelja je također promijenjena. Richmond (2017) smatra kako budući učitelji trebaju razumjeti što okružuje i pokreće mlade ljude koje će u budućnosti poučavati te što im može pomoći da postanu učinkoviti odgajatelji. Iako prije nisu imali puno pristupa školi, roditelji su imali potrebu znati što njihovo dijete radi i uči u školi. Još uvijek postoji potreba za sudjelovanjem roditelja u radu škole. Danas je sudjelovanje u svim aspektima školovanja djeteta normalan proces koji svaki roditelj prolazi skupa s djecom i učiteljima. Današnji roditelji imaju puno više obveza oko školovanja djece nego je to bilo u prošlim vremenima. Jurčević Lozančić i Kunert (2015) naglašavaju da je danas za velik broj roditelja problem uskladiti radnu i roditeljsku ulogu. Zbog užurbanog načina života promijenili su se

roditeljski odnosi prema djeci. Svako dijete treba pažnju i zadovoljenje svojih potreba. Bez obzira na to, potreba za suradnjom i zajedničkim obrazovanjem djeteta postala je sve veća tijekom godina. Doutlik (2014) navodi prema istraživanju Vučaka (2005) kako ispitanici smatraju da se suradnja i partnerstvo između roditelja i učitelja može unaprijediti i poboljšati roditeljskim uključivanjem u rad škole i sve vezano uz školu. Roditelji žele znati sve što se događa u školi, a učitelji samim time ostvaruju bolji odnos s njima, kao i s učenicima. Rogoff (1994) smatra kako djeca uče kroz aktivnosti zajednice u kojima sudjeluju zajedno s odraslima, koji posjeduju različita znanja i vještine, te kroz promatranje njihova rada. Čitajući starije knjige, članke i istraživanja može se primijetiti kako su roditelji često nezadovoljni suradnjom i partnerstvom s učiteljima, a glavni kontakt su im informacije i roditeljski sastanci što je za njih sasvim normalno. Kada se svi dionici udruže partnerstvo postaje učinkovito. Vrlo je važna i uloga ravnatelja kako bi se ostvarilo partnerstvo između dionika. Svi navedeni dionici svojim radom, znanjima i iskustvima pridonose kvaliteti obrazovanja učenika. Istraživanja pokazuju koliko je važno razvijati partnerske odnose za dobrobit djeteta jer se tako dobiva cjelokupna slika o svakome djetetu. Cjelokupna slika može se ostvariti samo dvosmjernom komunikacijom, razgovorima, poštovanjem, tolerancijom, međusobnim uvažavanjem i angažiranjem svih sudionika, samo tako dolazi se do početnog cilja, a to je dobrobit djeteta. Današnje škole imaju za cilj razvijati djelotvorna rješenja koja će unaprijediti obrazovni sustav.

Zaključak

Partnerstvo roditelja, učitelja i lokalne zajednice omogućuje djetetu pravilan rast i razvoj u odgovornu i uspješnu osobu. Partnerstvo možemo definirati kao dužnost koju svaki dionik treba izvršavati kako bi ono bilo uspješno. Važnost uključena roditelja u obrazovanje djece treba biti uvijek naglašeno. Učitelji trebaju imati na umu kako su roditelji prvi odgovajatelji djece i da partnerstvo s njima pridonosi uspjehu učenika. Lokalne zajednice također nude mogućnosti i izazove za uspostavljanje odgovornih partnerstva. Pitanje suradnje i partnerstva obitelji i škole i danas je jedno od aktualno pitanja pedagoške teorije i prakse. O partnerstvu s roditeljima raspravlja se i piše odavno stoga je neupitno koliko je važno njegovati i razvijati pozitivne odnose kako bi obrazovni put svakog učenika bio zadovoljen. Ponekad se roditelji i učitelji osjećaju nesigurno kada je riječ o međusobnoj suradnji i komunikaciji, no uvijek na sve treba gledati pozitivno i u svemu pronaći ispravno rješenje. Najvažnije je da se izgradi iskrena i otvorena komunikacija kako bi suradnja bila što uspješnija. Skupnim i individualnim obli-

cima rada treba uspostavljati i graditi odnos. Razni čimbenici utječu na kvalitetu obrazovanja, no ako se oni pravilno razvijaju i primjenjuju postizanje dobrih rezultata je neupitno. Učitelji, roditelji i lokalna zajednica radeći zajedno omogućuju značajan napredak svakoga učenika jer niti jedan od njih ne može pravilno odgovoriti na sve djetetove potrebe samostalno. Primjeri dobre prakse pokazatelji su uspješnosti rada odgojnih i obrazovnih ustanova, a navodeći ih u radu dolazimo do zaključka da su djeca najzadovoljnija kada se odrasli udruže u život škole. Razvijajući kompetencije koje svaki učitelj treba posjedovati, uspješnost u obavljanju zadataka rješava se s lakoćom. Osmišljavanjem novih i unapređivanjem dosadašnjih oblika suradnje i partnerstva učitelja i roditelja zadovoljavaju se potrebe koje omogućuju pravilan rast i razvoj svakog učenika. Na kraju možemo zaključiti kako je partnerstvo roditelja, učitelja i lokalne zajednice ključno za uspješno i kvalitetno školovanje djeteta te jedan od najbitnijih čimbenika koji utječe na djetetovo napredovanje i sazrijevanje.

Literatura

1. Epstein, J. L. (2001). *School, family and community partnerships-preparing educators and improving schools*. Colorado USA. Westview Press.
2. Jurčić, M. (2009). Spremnost roditelja za sudjelovanje u razrednim i školskim aktivnostima. *Pedagogijska istraživanja*, 6(1-2), 139-149.
3. Kolak, A. (2006). Suradnja roditelja i škole. *Pedagogijska istraživanja*, 3(2), 123-140.
4. Kosić, A. (2009). Roditelji i nastavnici- partneri u unapređivanju odgojno-obrazovnog procesa. *Život i škola*, LV(22), 227-234.
5. Ljubetić, M. (2014). *Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice*. Zagreb: Element.
6. Ljubetić, M., Zadro, S. (2009). Samoprocjena kompetentnosti učitelja za pedagoški rad s roditeljima. *Školski vjesnik: časopis za pedagošku teoriju i praksu*, 58(1), 33-48.
7. Maleš, D. (1996). Od nijeme potpore do partnerstva između obitelji i škole. *Društvena istraživanja*, 1(21), 75-88.
8. Mlinarević, V., Tokić, R. (2017). Partnership with local community in school curriculum for encouraging entrepreneurial competence. *Ekonomski vjesnik: časopis Ekonomskog fakulteta u Osijeku*, 30(1), 155-167.
9. Rosić, V., Zloković, J. (2003). *Modeli suradnje obitelji i škole*. Đakovo: Tempo.
10. Rečić, M., (2006). *Kako mogu surađivati sa školom*. Đakovo: Tempo.
11. Topolovčan, T. (2011). Školski kurikulum kao prepoznatljivost škole. *Bjelovarski učitelj*, 16(1-2), 30-39.

Developing partnership relations between teachers, parents and the local community

Abstract

The child's parents, who are also their first educators, have the most direct influence on the child's development and learning, and along with parents, teachers play a major role. Children perceive and apprehend everything they hear, see and experience. Therefore, it is important to invest in good partnership relations between these two stakeholders because they contribute to a better systematic development of children. Partnership and cooperation are the most important means of communication between parents and educational institutions. The first form of cooperation is manifested when students enroll in school, and later it is realized through collective and individual forms of work. Only after cooperation has been achieved can we move on to partnership. For cooperation to improve and develop into a partnership, motivation, and a desire to work based on mutual appreciation and respect are needed. The partnership between family and school implies the joint implementation of activities aimed at achieving coordinated action, so we cannot look at them individually because both participants are needed for the outcome to be satisfied. To prepare students for coexistence in a multicultural world, it is important to emphasize and include other factors from the external environment in their education. By uniting teachers, parents and the local community, students achieve greater academic and other achievements. It is important that teachers, parents, and the local community establish equal relationships and communication because the good they then do for children is immeasurable.

Keywords: *partnership, parenting, education, school, local community*